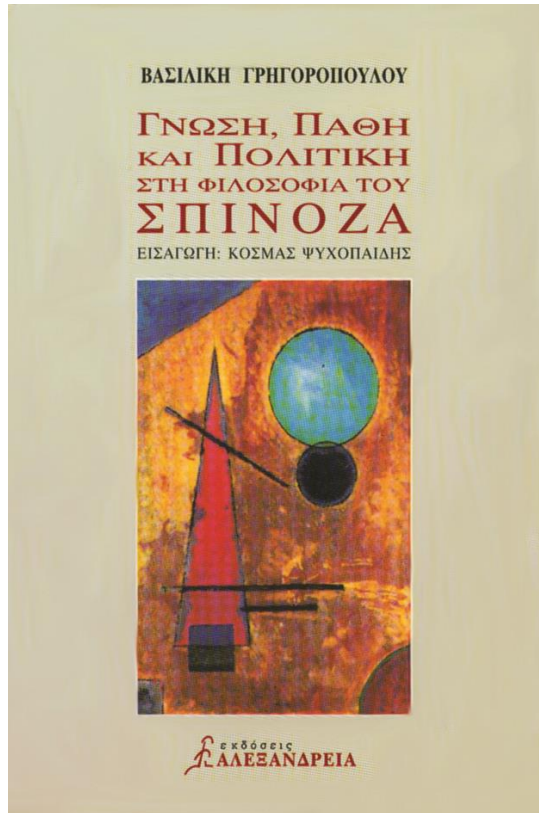

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-**Βασιλική Γρηγοροπούλου****ΓΝΩΣΗ, ΠΑΘΗ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ
ΣΠΙΝΟΖΑ**

Εισαγωγή: Κ. Ψυχοπαίδης

ISBN 960-221-167-9 – σχήμα 21x14 – σελ.
236 – έκδοση 1999 – τιμή 20,00 € (χωρίς
ΦΠΑ)

«Η πολιτική φιλοσοφία έχει προτείνει ερμηνευτικά σχήματα που σήμερα φαίνονται στους περισσότερους ανθρώπους αφηρημένα, σχηματικά και αναξιόπιστα. Όμως στο εσωτερικό της πολιτικής φιλοσοφίας έχει γίνει αντικείμενο έρευνας, σε προνομιακές στιγμές θεωρητικοποίησης, η ίδια αυτή η αναξιοπιστία του θεωρητικού πολιτικού λόγου, και έχει καταστεί αντικείμενο κριτικής, αφενός η ηθικολογία και η υποκρισία, και αφετέρου η αναποτελεσματικότητα που διέπει τις περισσότερες φιλοσοφικές θεμελιώσεις της πολιτικής. Κατεξοχήν έναν τέτοιο τύπο κριτικής του πολιτικού Λόγου συνιστά η προσέγγιση της πολιτικής από τον Σπινόζα, παρότι προφυλάσσεται από το να παρουσιαστεί ευθέως ως προσέγγιση «κριτικής φιλοσοφίας». Τα κεντρικά βήματα ανακατασκευής του κριτικού αυτού επιχειρήματος μπορούμε να παρακολουθήσουμε με βάση τη μελέτη της Β. Γρηγοροπούλου, την οποία μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ως εισαγωγή στην έρευνα, ώστε να εμβαθύνουμε σε καίρια προβλήματα της πολιτικής ανάλυσης, που αφορούν όχι μόνο την ιστορική εποχή στην οποία έζησε ο Σπινόζα, αλλά και τη σημερινή ανάλυση της πολιτικής.»

Κοσμάς Ψυχοπαίδης

Το έργο του Σπινόζα ανήκει στα κλασικά εκείνα έργα στα οποία ανακαλύπτονται διαρκώς νέες όψεις και περιεχόμενα, καθώς και αλληλεπιδράσεις με όλα τα μεγάλα ρεύματα της σκέψης. Ζώντας την άνοδο και την πτώση του φιλελεύθερου καθεστώτος στην αναπτυσσόμενη Ολλανδία του 17^{ου} αιώνα, ο Σπινόζα διέκρινε την κρίση της νέας αστικής εποχής ήδη στην αφετηρία της. Τα ερωτήματά του για το πώς είναι δυνατή η γνώση και η αποτελεσματική πράξη συνιστούν ταυτοχρόνως μια πρόταση για την υπέρβαση της κρίσης,

μια κριτική αντιπολιτευτική θέση η οποία έμεινε εύλογα στο περιθώριο της εποχής του – που είναι ως ένα σημείο η δική μας.

Ο Σπινόζα είναι ένας συνομιλητής ο οποίος, ακόμη και όταν σιωπά, ενεργοποιεί τη σκέψη. Ενώ τοποθετείται, συχνά με έναν τόνο πολεμικής, απέναντι σε θεωρητικές τάσεις και πρακτικά προβλήματα της εποχής του, πραγματεύεται τους βασικούς όρους κεντρικών, διαχρονικών ζητημάτων, όπως ο Θεός και τα πράγματα, η ουσία και οι τρόποι, η ψυχή και το σώμα, η σκέψη και η πράξη, τα πάθη και η ενεργητικότητα. Ο Σπινόζα χειρίζεται αυτές τις έννοιες με τρόπο που φανερώνει την κρίση τους, αποδομεί τα παραδοσιακά τους περιεχόμενα αλλά και επιχειρεί να τις επανανοηματοδοτήσει. Όπως δείχνει η παρούσα μελέτη, βασική έννοια του συστήματός του (της θεωρίας των συναισθημάτων και της πολιτικής θεωρίας) είναι η δύναμη: μια αρχή που μπορεί να οδηγήσει σε ποιοτική μεταβολή, από τα πάθη στην ενεργητικότητα, και που, στο πεδίο της πολιτικής, αποτελεί έννοια-κλειδί για το επιχείρημα της δημοκρατίας.